

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818201286
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3818201286.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. v spore žalobcu: B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX P. B., zastúpený R. G. D. W. V. Q., IČO: XX XXX XXX, so sídlom X. XXXX/X, XXX XX Q., proti žalovanému: O. H., s.r.o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom B. XXX/A, XXX XX O., o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a zaplatenie finančného zadost'učinenia 300,- eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 9. októbra 2018, č. k. 9Csp/24/2018-101, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., III. **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** proti žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. zmluvy XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.03.2011 uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného je neplatná (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.), o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov nepriznal (výrok III.).

2. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalovaným a V. O. a.s. O., IČO XXXXXXXX, bola uzavretá 07.03.2011 Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej obsahom bol záväzok žalovaného poskytnúť žalobcovi úver vo výške 5.250,- eur a záväzok žalobcu poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom. V bode 3 bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 16%, základný súbor poistenia počet splátok 48, RPMN 17,59 %, priemerná RPMN 20,04%. Celková výška nákladov 1.940,79 eur. V bode 5 bolo uvedené, že strany podpisom zmluvy uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ, ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo zmluvy v súlade s čl. 5 bod 5.8 OP pre úver. Strany podpísali zmluvu 07.03.2011. V bode 5.8 obchodných podmienok V. O. strany podpisom zmluvy uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ a klient udeľuje súhlas banke na predloženie tejto dohody platiteľovi mzdy klienta na zabezpečenie záväzkov klienta vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Táto dohoda sa vzťahuje i na budúceho platiteľa mzdy klienta a aj na iné príjmy klienta, z ktorých umožňujú všeobecne záväzné právne predpisy vykonávať zrážky. Ukončením platnosti zmluvy nezaniká zabezpečenie klientových záväzkov voči banke zo zmluvy o úvere. Žalovaný ako postupca pohľadávky z tohto úveru na základe zmluvy o postúpení nadobudol pohľadávku z tejto zmluvy od V. O. a. s., O.. Dňa 07.04.2016 na základe toho vyzval spoločnosť P. s.r.o., J. W., IČO: XX XXX XXX, so sídlom XXX, XXX XX B. O., na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu do úplného uspokojenia pohľadávky na účet žalovaného. Z obsahu výzvy vyplýva, že prílohou je Dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá medzi veriteľom a dlžníkom. Žalovaný vo výzvach uviedol, že v zmysle priloženej dohody sa oprávnene

domáha uspokojenia neuhradených pohľadávok vykonávaním zrážok zo mzdy dlžníka, k čomu dal dlžník v predmetnej Dohode výslovný písomný súhlas.

3. Pokiaľ ide o Dohodu o zrážkach zo mzdy vyplývajúcu z bodu 5 predmetnej úverovej zmluvy (špecifikovanej v bode 2 tohto odôvodnenia), súd prvej inštancie dospel k záveru, že z takto formulovaného zmluvného ustanovenia vyplýva, že nebolo individuálne dojednané, nakoľko žalobca bez tohto, aby mal možnosť obsah tohto ustanovenia ovplyvniť, uzatvoril podpisom zmluvy o úvere aj túto dohodu. Toto ustanovenie preto považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) OZ, a to i z dôvodu, že táto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Tento text vo formulárovej zmluve vopred pripravil veriteľ, na tvorbe tohto vyhlásenia sa dlžník nijako nepodieľal, nemožno preto uvažovať o tom, že išlo o individuálne dohodnuté zmluvné dojednanie, pri ktorom by napríklad mal možnosť žalobca ako dlžník sčasti vylúčiť závažnosť niektorých podmienok uvedených v zmluve. Výkonom dohody o zrážkach zo mzdy je dané vážne nebezpečenstvo postihu majetku spotrebiteľa v neprimeranom rozsahu, vrátane plnení z neprijateľných podmienok, čo predstavuje obchádzanie dôležitého prvku únijného práva - ex offa zbavenie spotrebiteľa účinkov neprijateľných podmienok. V čase uzatvorenia dohody 07.03.2011 uzatvorenie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku v spotrebiteľských vzťahoch Občiansky zákonník a ani zákon č. 129/2010 Z. z. osobitne nezakazoval. Až novelou zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanou zákonom č. 102/2014 Z. z. bol v § 5a ods. 1 písm. a) vyslovene zakázaný takýto zabezpečovací prostriedok, ibaže by táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny a spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Uvedené ustanovenie v čase uzavretia zmluvy ešte neplatilo, ale podľa názoru súdu z účelu tohto ustanovenia je možné vychádzať. Žalobca ako spotrebiteľ nevedel o dôsledkoch uzavretia tejto dohody, že podpisom dohody dáva do rúk žalovaného možnosť zrážkami zo mzdy domôcť sa bez akejkoľvek kontroly plnenia nielen z titulu úverovej istiny, ale i nezákonného príslušenstva. Z dohody nevyplýva, čo všetko bude predmetom zrážok, počet týchto zrážok a aj výšku zrážky mesačne si jednostranne stanovil žalovaný. Takáto praktika žalovaného nemôže v žiadnom prípade požívať právnu ochranu. Pokiaľ teda žalovaný použil vzhľadom na okolnosti uzatvorenia tejto dohody, jej vopred pripravený text, s účinkami bez akejkoľvek kontroly získať od spotrebiteľa plnenie aj na základe neprijateľných a neplatných zmluvných dojednaní, čo môže privodiť značnú majetkovú ujmu spotrebiteľovi, takéto konanie nemožno označiť za dobromyseľné, morálne a čestné, naopak, spôsobuje výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušenie zmluvnej slobody, preto celú dohodu o zrážkach zo mzdy ako rozpornú s dobrými mravmi súd i podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako i podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. súd považuje za neplatnú (§ 39 Občianskeho zákonníka). Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok únijného práva a ex offa súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení dodávateľa, napr. z pohľadu neprijateľnosti zmluvných podmienok, dodržania náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Zamestnávateľ nemá možnosť neuposlúchnuť zmluvne upravenú možnosť žalovaného použiť Dohodu a nariadiť zrážky zo mzdy, preto je nevyhnutné uvedené regulovať súdnym zásahom. Súd prvej inštancie uzavrel, že v tomto prípade existuje nebezpečenstvo extrémneho nárastu dlhu a postihu majetku spotrebiteľa bez súdnej kontroly, najmä súčasným pôsobením inštitútu straty výhody splátok; sankcie - zmluvných pokút; realizáciou výkonu zrážok zo mzdy. Existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ sám nepoukáže na nekalé zmluvné podmienky a takýto návrh na súd nepodá (rozsudok C- 168/05 bod 28 Mostaza Claro). Tak dôjde k postihnutiu majetku spotrebiteľa aj na plnenie z neprijateľných podmienok v rozpore s právom Európskej únie. Tiež prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o obchádzanie Smernice 93/13/EHS. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušenie zmluvnej slobody. Formulácia dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov ale priamo so zákonom. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53ods. 5 O. z.), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia

v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok. Aj iné právne úkony majú základ v zákone a môžu byť za určitých okolností vyhlásené za neplatné (kúpna zmluva, rozhodcovská doložka a iné). Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vytvorená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia z poplatkov, ktoré sú neprijateľné.

4. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdeniami žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na žalobe. Poukázal na ust. § 137 ods. c) a d) CSP, § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenie bezúčinnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Mal za to, že spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí súd brať ohľad. Spotrebiteľ má tak naliehavý právny záujem na takomto určení, pretože je jeho právne postavenie neisté už s ohľadom na to, že týmto zabezpečovacím prostriedkom môže žalovaný ako veriteľ vymôcť nekontrolovateľne akékoľvek plnenie. Z týchto dôvodov žalobe vyhovel.

5. Pokiaľ ide o nárok na finančné zadosťučinenie súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodnú, pretože žalobca dôvody pre priznanie finančného zadosťučinenia nepreukázal. Nárok zdôvodňoval len tým, že boli porušené jeho práva a žalovaný pristupoval k nemu s neodbornou starostlivosťou, pričom v zmluve použil početné neprijateľné zmluvné podmienky. Tieto tvrdenia uvádzané v žalobe nemôžu podľa názoru súdu zakladať nárok na finančné zadosťučinenie. Podľa § 3 ods. 5 veta druhá zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Podľa názoru súdu prvej inštancie nárok na priznanie finančného zadosťučinenia nevyplýva automaticky z porušenia práv spotrebiteľa, spotrebiteľ musí preukázať základné predpoklady úspešného uplatnenia nároku, čo v danom prípade zatiaľ splnené nebolo, rozhodnutie o uplatnenom nároku zatiaľ nie je právoplatné, preto žalobu v tejto časti ako neopodstatnenú zamietol.

6. Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednať, súd prvej inštancie konštatoval, že námietka nebola vznesená včas pri prvom úkone žalovaného. (§ 5 ods. 1 CSP, podľa ktorého na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní. Podľa ods. 2 na námietku uplatnenú neskôr súd neprihliada). Zároveň súd prvej inštancie dodal, že ustanovenie úverovej zmluvy bod 6 v znení: že strany sa dohodli, že všetky spory z úverovej zmluvy budú v súlade s rozhodcovskou doložkou v bode 1 II. Časť všeobecných obchodných podmienok rozhodované rozhodcovským súdom (všeobecné obchodné podmienky zverejnené V. O. v znení k uzavretiu zmluvy), je dojednanie, ktoré by vylučovalo spotrebiteľa z možnosti obrátiť sa na všeobecný súd a je teda neprijateľnou podmienkou podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Podľa § 4 ods. 2), 3), 4) Zákona č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy, a) ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá vo vzájomnej písomnej komunikácii strán alebo b) ak bola uzatvorená elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a osoby, ktorá právny úkon urobila. Odkaz v zmluve alebo v písomnej komunikácii strán na akýkoľvek dokument obsahujúci rozhodcovskú doložku, sa považuje za písomnú rozhodcovskú zmluvu, ak sa takýmto odkazom má podľa vôle strán stať rozhodcovská doložka súčasťou zmluvy. Teda rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán aj s poukazom na § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácia o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by veriteľ spotrebiteľovi nechal priestor na rozhodnutie a voľbu. Spotrebiteľovi je takto odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak veriteľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Postup podľa neplatnej rozhodcovskej doložky, by bol

výkonom práv v rozpore s dobrými mravmi (uznesenie ÚS SR z 24.02.2011 sp. zn. IV.ÚS 55/2011). Rozhodcovská zmluva je neplatná od samého začiatku, pretože nebola individuálne dojednaná, a preto bola a je daná právomoc súdu vec prejsť.

7. Pokiaľ namietal žalovaný pasívnu legitímáciu, resp. že mal v konaní vystupovať ako strana sporu pôvodný účastník zmluvy V. O. a. s, resp. ako nerozlučný spoločník so žalovaným, súd prvej inštancie konštatoval, že v súlade s § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Následky postúpenia sa prejavujú v právnom postavení všetkých troch účastníkov. Dotýkajú sa oprávnení a povinností postupcu, postupníka aj dlžníka. Postupca stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pohľadávku po jej postúpení nie je oprávnený vymáhať a nie je oprávnený ani prijať plnenie od dlžníka. Keďže postúpením pohľadávky postupca prestal byť veriteľom, je povinný postupníkovi vydať alebo na neho previesť všetky prostriedky právnej ochrany a zabezpečovacie prostriedky, ktoré sa viažu k pohľadávke (napr. dlžobný úpis, predmet zálohu a pod.). Postupník sa na základe postúpenia stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobúda s príslušenstvom a všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Pohľadávku nadobúda aj s námietkami, ktoré možno proti nej uplatniť. Z uvedeného vyplýva, že pasívne legitimovaným subjektom z hľadiska aj námietky neplatnosti zmluvy je žalovaný a námietka žalovaného nebola dôvodná.

8. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., § 34, § 37, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 až 5, § 54 ods. 1, 2, § 551 ods. 1 Obč. zákonníka, § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., § 137 CSP, o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku (odvolateľ mylne uvádza, že ide o uznesenie) v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok (uznesenie) súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že žalobu zamietne. Citoval bod 54, 55 odôvodnenia napadnutého rozsudku (odvolací súd poznamenáva, že rozsudok súdu prvej inštancie v tomto konaní má 25 bodov), ďalej citoval bod 55 a poukazoval na nesprávne použitie ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách. Ďalej vytýkal súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal dostatočne jeho námietkou v súvislosti s naliehavým právnym záujmom v zmysle § 137 písm. a) CSP, čím žalobcovi umožnil, aby inicioval ďalší spor o vydanie bezdôvodného obohatenia. Ďalej uviedol, že tvrdenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k ust. § 131 ods. 3 a 7 Zákonníka práce a zodpovednosti za spôsobenú škodu považuje za irelevantné. Poukazoval na Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Zdôraznil, že v prípade, že by žalobca ho žaloval o vydanie bezdôvodného obohatenia, súd prvej inštancie by si prejudiciálne posúdil platnosť/ neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a v prípade, ak by došiel k záveru, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať zrážky zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, vydal by žalobcovi bezdôvodné obohatenie a uviedol by to v odôvodnení svojho rozhodnutia. Mal za to, že platí princíp okamžitej aplikability CSP, a preto je možné túto právnu vec posudzovať iba podľa ust. § 137 písm. d) CSP. Osobitný právny predpis, napr. zákon č. 258/2001 Z. z. je možné aplikovať len vtedy, ak takúto hmotnoprávnu úpravu obsahuje, ktorá by pripúšťala neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. K uzatvoreniu zmluvy o úvere došlo dňa 07.11.2008, v ktorom čase takýto právny predpis neexistoval, ktorý by sankcionoval neplatnosťou uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdy (zmluva o úvere, ktorá je predmetom tohto konania, uzavretá dňa 07.03.2011). Cituje z bodu 19, bodu 20, bodu 21, bodu 22 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (odvolací súd poznamenáva, že citácie uvedených bodov odôvodnenia nie sú totožné s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v danej veci). Opätovne zdôraznil, že zmluva o úvere uzatvorená dňa 07.03.2011, pričom v čase uzavretia zmluvy o úvere žiadny právny predpis, najmä zákon č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, ale aj zákon č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch neobsahoval ustanovenie, ktorým by bolo možné vyhlásiť určitú zmluvnú podmienku úveru za neplatnú. Mal za to, že žalobca nepoužil vhodný spôsob obrany na ochranu svojich práv, keď na ochranu svojich práv použil určovaciu žalobu. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 58C/148/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/251/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/531/2015, Okresného súdu Levice sp. zn. 6C/743/2015, Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C/108/2015, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/151/2017. K samotnej dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že žalobca nijako nepreukázal nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane, pričom žalobca nesie dôkazné bremeno. Právny predchodca žalovaného je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska a je povinný spĺňať prísne kritéria nevyhnutné pre vykonávanie bankových činností, preto akákoľvek argumentácia

viažuca sa na nebankové subjekty je absolútne neprípustná, nemiestna a súd na ňu nemá prihliadať. Poukázal na rozdielne stanovisko sudcu Q. J. v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 547/2012. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola slobodne a vážne uzatvorená v zmysle ust. § 551 Obč. zákonníka, má písomnú podobu, preto nie je možné jej neplatnosť namietat'. Dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom práva, ktorý má v prvom rade zabezpečovací charakter, v žiadnom prípade nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ by si žalobca riadne a včas plnil svoj záväzok voči právnomu predchodcovi žalovaného, tento zabezpečovací inštitút by nebol býval vôbec spoplatnený a žalobca svojím konaním, resp. nekonaním spôsobil uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu vyplývajúceho mu zo zmluvy, ku ktorému sa sám slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne zaviazal. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 24Csp/119/2017.

10. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že právnické bludy navymýšľané proti spotrebiteľom nemožno aplikovať na predmetnú vec. Dohoda o zrážkach zo mzdy včlenená medzi ostatnými zmluvnými podmienkami v predmetnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.03.2011 je neplatná. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil na profesionálnej úrovni, spravodlivo, správne a vecne. Žiadal, aby rozsudok súdu prvej inštancie bol ako vecne správny potvrdený.

11. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že jeho odvolanie bolo podané riadne a podložené ustanoveniami právnych predpisov a rozsudkami súdov, ktorí rozhodovali v obdobných sporoch a rozhodovali v prospech veriteľov. Z uvedeného dôvodu nemožno hovoriť „o právnických bludoch“. Opätovne poukázal na stanovisko podpredsedu Ústavného súdu SR X. Q. J.. Zdôraznil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenie si povinnosti zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramaticky, dokonca ani najextenzívnejším výkladom nie je možné dospieť k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Poukázal na skutočnosť, že samotný zákon neobsahuje ustanovenie o tom, že sú zmluvné strany povinné v dohode určiť si výšku zrážok zo mzdy, určuje však, že výška zrážok zo mzdy nesmie byť väčšia ako by bola pri výkone rozhodnutia. Dal do pozornosti rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C/197/2014. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu vo výroku I. zamietne.

12. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola súčasťou zmluvy o úvere, bola uzatvorená v rovnaký deň ako samotná zmluva o úvere, a to za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere. Poukázal na znenie ust. § 53 ods. 2 Obč. zákonníka a uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania. Žalovanému sporná dohoda umožňuje bez súdnej kontroly mimosúdne siahnuť na jeho majetok, pričom jednotlivé zmluvné podmienky tejto zmluvy o obdobných prípadoch boli súdmi v početných prípadoch judikované ako neprijateľné. Nie je sporné, že ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Obč. zákonníka. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, umožňuje siahnuť mu na majetok a vymôcť aj plnenia, na ktoré žalovaný nemá nárok, čo má za následok ich neplatnosť (§ 53 ods. 1 a 5 Obč. zákonníka). Dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/106/2017.

13. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť v napadnutom výroku I. a súvisiacom výroku III.

14. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol stranami sporu spochybnený vo výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

15. Odvolací súd predovšetkým musí konštatovať, že odvolanie žalovaného v danej veci trpí značnými vadami a je v prevažnej časti zmätočné, keď jednak rozsudok označuje ako uznesenie, jednak cituje v podanom odvolaní body rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 54, bod 19, bod 20, bod 21, bod 22), ktoré sa buď v rozsudku súdu prvej inštancie vôbec nenachádzajú, alebo majú úplne iné znenie, poukazuje

na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, § 131 ods. 3 a 7 Zákonníka práce, ktoré súd prvej inštancie v danej veci vôbec neaplikoval a absolútne na danú vec nedopadajú, hovorí o úvere uzavretom medzi stranami sporu dňa 07.11.2008, pričom v danej veci sa jedná o zmluvu o úvere zo dňa 07.03.2011 nazvanej ako Zmluva o úvere konsolidácia s uvedením čísla XXXXXXXXXXXX, pričom odvolateľ uvádza číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX. Je zrejme, že odvolanie podané žalovaným, ktorý poukazuje na samotné konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6C/743/2015 v značnej časti k danej veci nesmeruje a netýka sa danej veci.

16. V časti odvolania, ktoré možno vyhodnotiť tak, že sa k danej veci vzťahuje, žalovaný namietal neprípustnosť žaloby. V tejto otázke odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie odkazuje na ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom od 01.01.2018, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobou. Toto ustanovenie je potrebné považovať za lex specialis vo vzťahu k § 137 písm. c) a d) CSP, pričom ide o osobitný predpis, ktorý výslovne predpokladá uplatnenie práva spotrebiteľa žalobou. Pre úplnosť argumentácie odvolací súd dodáva, že ak citované ustanovenie umožňuje podanie žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pripúšťa tým aj možnosť podať žalobu o určenie neplatnosti jednotlivých, hoci samostatne uzavretých zmluvných dojednaní, ktoré so zmluvou o spotrebiteľskom úvere priamo súvisia. Za také je potrebné považovať aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá slúži na zabezpečenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že prípustnosť žaloby o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva i z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka, keďže dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, možno ju považovať za zmluvnú podmienku, ktorej neplatnosť môže súd určiť, teda žaloba na takéto určenie je prípustná. Súdne rozhodnutia, citované žalovaným v odvolaní, boli vydané pred účinnosťou citovaného ustanovenia §11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. a od 01.01.2018 sú ich závery vzhľadom na podstatnú zmenu právnej úpravy neaplikovateľné. Súd prvej inštancie teda správne právne posúdil vec, keď považoval žalobu za prípustnú a vecne o nej rozhodol.

17. Vo vzťahu k neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy odvolací súd uvádza, že je nepochybné, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola medzi stranami uzatvorená na zabezpečenie pohľadávky žalovaného, vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ide o formulár, ktorého znenie bolo vopred pripravené zo strany právneho predchodcu žalovaného bez individuálneho dojednania (do formulára boli len vpísané údaje o žalobcovi, jeho zamestnávateľovi a o zabezpečovanej pohľadávke). Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému mimosúdne siahnuť na majetok dlžníka - žalobcu bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobcovi prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti a žalobca je tak vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, čím reálne dochádza k narušeniu sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa.

18. Dôvodom neprijateľnosti tejto dohody je najmä to, že dohoda ponecháva určenie výšky pohľadávky (a teda celkovej výšky zrážok zo mzdy) výlučne na dodávateľovi (viď bod 5.8 Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička - šikovná rezerva). Takto formulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok ochrany spotrebiteľa, a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Je pritom zrejme, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola medzi stranami uzavretá súčasne s formulárovou zmluvou o úvere, žalobca ako spotrebiteľ tak bol nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, keďže tým bolo podmienené poskytnutie úveru.

19. Pokiaľ súd prvej inštancie na základe uvedených skutočností dohodu o zrážkach zo mzdy posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto neplatnú podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka, odvolací súd tieto závery považuje za správne.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania vo výroku III., ktorý nebol odvolateľom vecne spochybný.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1. V odvolacom konaní bol žalobca plne úspešný, má preto proti neúspešnému odvolateľovi (žalovanému) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).